

Imprezy folklorystyczne i regionalne

K w i e c i e ń

IV — w pawilonie Cepelii w Katowicach odbył się w okresie przedświątecznym tradycyjny pokaz zdobienia kroszonek i porcelany użytkowej, w którym uczestniczyły kroszonkarki z pow. opolskiego: Anna Mateja z Kolanowic, Lucja Mazur z Dębskiej Kuźni i Maria Rudzik z Osowca.

M a j

3—13 V — w Starogardzie odbywały się Dni Kociowia organizowane przez Wydział Kultury PPRN i ZDK „Polfa”. Tegoroczna impreza miała charakter przeglądu zespołów regionalnych a zakończona została Jarmarkiem Folklorystycznym, na którym artyści ludowi sprzedawali swe wyroby.

4—6 V — w Babimoście trwały Dni Folkloru Ziemi Babimojskiej, zorganizowane z inicjatywy Towarzystwa Miłośników Ziemi Babimojskiej. W czasie imprezy otwarta została nowa ekspozycja w Izbie Pamiątek Regionalnych oraz wystawa poplenerowa prac plastyków amatorów. Odbył się też przegląd zespołów ludowych.

13 V — w Łącku odbyło się tradycyjne Święto Kwitnących Sądów, w czasie którego zaprezentowano regionalne widowisko z udziałem Zespołu Pieśni i Tańca „Podegrodzie” oraz zorganizowano kiermasz pamiątek regionalnych i wyrobów garniearskich.

17 V — w Kwidzynie rozpoczęły się Dni Ziemi Kwidzyńskiej, w czasie których zaprezentowano dorobek kulturalny tego terenu. M. in. odbył się IV Festiwal Pieśni i Tańca Dolnego Powiśla oraz całodzienny Jarmark Twórczości Ludowej.

20 V — w Łodzi, z inicjatywy Wydziału Kultury PDRN Bałuty i redakcji „Expressu Ilustrowanego”, odbył się festyn pn. „Stare i Nowe”. W programie, wśród licznych imprez zorganizowano przegląd twórczości ludowej.

26 V — odbył się tradycyjny Jarmark Opatowski. Imprezę zainauguro-

wano sejmikiem kulturalnym, po którym odbyły się występy zespołów artystycznych i pokazy sztuki ludowej.

27 V — w skansenie w Bierkowicach, w ramach Dni Kultury Opolszczyzny odbył się Opolski Jarmark Sztuki Ludowej i pokaz folkloru. Występowały m. in.: kapela Filów z Dańca, Zespół Pieśni i Tańca „Bierawiano”, zaprezentowano „Topienie Marzanny”, w wykonaniu grup obrzędowych z pow. krapkowskiego oraz „Chodzenie z gaikiem” i „Wodzenie niedźwiedzia”. Zespół opolski Zofii Czech wystąpił z inscenizacją wesela śląskiego. Równocześnie odbywał się kiermasz wyrobów ludowych, na którym artyści ludowi demonstrowali swe umiejętności.

27 V — na Placu Defilad w Warszawie odbyła się wzorem ub. roku wielka „Cepeliada”, organizowana przez CPLiA i redakcję „Expressu Wieczornego”. Impreza zaczęła się barwnym korowodem zespołów regionalnych, poczem koncert na rogach i trombitach obwieścił otwarcie festynu. Na estradach występowały ludowe zespoły pieśni i tańca: „Halny” z Zakopanego, „Pilsko” z Żywca, „Koniaków” z Beskidu Śl. „Kamionka” z Łysej Góry. Odbył się pokaz kolekcji „Mody Damskiej” i „Jersejy”, prezentujących modele oparte na motywach ludowych.

Na rozległym placu czynne były stoiska z wyrobami ludowymi z 17 regionów. Artyści ludowi prezentowali swoje umiejętności — tkaczki, garniearze, malarki, pisankarki, hafciarki, demonstrowano wyrób z ciasta, ze skóry, kowale wykonywali artystyczne przedmioty w autentycznej kuźni.

Impreza, jak w roku ubiegłym zgromadziła tłumy Warszawiaków.

28 V—3 VI — odbywały się Dni Sandomierza, w czasie których zorganizowano m. in. wystawy i kiermasze sztuki ludowej Kielecczyzny.

C z e r w i e c

1—3 VI — w ramach V Łódzkiej Wiosny Artystycznej odbył się pokaz folkloru Ziemi Łódzkiej, w którym oprócz występów zespołów i kapel ludowych główną atrakcją był zorganizowany przez Cepelię kiermasz sztuki ludowej.

3 VI — w Nowej Słupi, wśród wielotysięcznych tłumów turystów zainaugurowano doroczne „Dymarki-73”. Tradycyjnemu rozpaleniu dy-

markowych pieców towarzyszyły występy ludowych zespołów artystycznych, odbywały się kiermasze wyrobów ludowych.

1—10 VI — odbyły się Dni Folkloru Białostocki, organizowane przez Białostockie Towarzystwo Kultury. W programie odbyły się występy kapel ludowych.

2—3 VI — odbywał się w Ostrołęce wielki Festyn Folklorystyczny Mazowsza, Kurpiów i Podlasia, organizowany przez PWRN i Pow. Komitet Kultury i Sztuki, a w tym roku związany z obchodami 600-lecia Ostrołęki. Wśród licznych imprez odbyły się spotkania z poetami ludowymi, występy zespołów pieśni i tańca oraz gawędziarzy, a także wystawa prac młodych twórców ludowych.

2—10 VI — w Ciechocinku odbył się II Festiwal Folkloru Kujaw pn. „Wiosna pod Tężniami”, organizowany przez PMRN, Towarzystwo Przyjaciół Ciechocinka, Branżowy Ośrodek Lecznictwa Uzdrawiskowego. Imprezę zainaugurowano otwarciem wystawy pn. „Współczesna rzeźba ludowa woj. bydgoskiego”, przygotowaną przez pracowników naukowych Muzeum Etnograficznego w Toruniu. W czasie Festiwalu odbywały się prelekcje poświęcone współczesnej polskiej sztuce ludowej, a głównym punktem programu były występy zespołów regionalnych z powiatów: włocławskiego, inowrocławskiego, aloksandrowskiego i radziejowskiego.

Na zakończenie Festiwalu, 9, 10 VI — zorganizowano kiermasz sztuki ludowej, na którym twórcy ludowi oferowali swe wyroby i prezentowali swe umiejętności.

6—10 VI — w ramach Dni Żywca odbyły się Dni Polskie VI Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziemi Górskich. Organizatorami byli: Wydział Kultury i PWRN w Krakowie, Wydział Oświaty i Kultury w Żywiecu oraz MDK. Spośród 16 góralskich zespołów folklorystycznych jury zakwalifikowało 6 najlepszych: „Gronie” z Żywca, „Dolina Dunajca” z Nowego Sącza, Zespół im. Klimka Bachledy z Zakopanego, Zespół im. Skupienia Florka z Białego Dunajca, Zespół „Limianowanie” z Limanowej i „Maśniaków” z Zakopanego oraz 6 kapel góralskich.

Zespoły oceniano w 3 grupach: autentycznych, artystycznie opracowanych i stylizowanych, biorąc pod uwagę zarówno muzykę, śpiew i tańce jak kostium.

Festiwal poprzedzał Jarmark Żywiecki, na którym sprzedawano żywieckie wyroby ludowe.

16—17 VI — w Włocławku, z okazji 25-lecia „Gazety Kujawskiej” odbył się wielki festyn ludowy, w czasie którego przeprowadzono konkurs tradycyjnego sypania wzorów piaskiem, zorganizowany przez Cepelię. W konkursie wzięły udział 32 twórcynie ludowe z pow. włocławskiego, z których nagrodę I otrzymały: E. Adamska ze Świątkowic, Z. Szmajda z Gajówki, W. Włodarczyńska i M. Żołnowska ze Świątkowic, oraz młoda twórczyni B. Adamska ze Świątkowic. Nagr. II — M. Szewczyk ze Śmiłowic, nagr. III — S. Jasińska, K. Gierkowska i G. Kasprzak z Żarowa. Ponadto 16 artystek dostało wyróżnienia.

17—24 VI — w Bytowie trwał Jarmark Folklorystyczny będący prezentacją zespołów folklorystycznych, twórców ludowych i pamiątkarzy z regionu kszalińskiego i województw sąsiednich. W czasie trwania imprezy odbyły się występy Zespołu Pieśni i Tańca „Kaszuby” z Kartuz, przegląd zespołów ludowych z woj. bydgoskiego, widowisko sobótkowe w plenerze oraz kiermasz wyrobów ludowych.

22—24 VI — odbywały się Dni Ziemi Wadowickiej. W bogatym programie imprezy wystąpiły zespoły regionalne, odbył się kiermasz wyrobów ludowych i plenerowa wystawa plastyków amatorów.

22—24 VI — odbył się VII Ogólnopolski Festiwal Folklorystyczny w Płocku, organizowany przez PMRN i MDK. Tym razem na dorocznej imprezie prezentowane były zespoły widowiskowe z całego kraju, których program oparty był na autentycznych wzorach ludowych własnego regionu. W dniu I — odbył się Koncert Mazowiecki, w dniu II — wystąpiły zespoły folklorystyczne ZZCh., w dniu III — najlepsze zespoły z kraju oraz zespół jugosłowiański. Niezależnie od tego przeglądu odbywały się koncerty kapel ludowych, spotkania z poetami ludowymi, kiermasz sztuki ludowej i pokaz mody, na którym zademonstrowano kolekcję Grażyny Hase opartą na wzorach ludowych. Odbyły się też wystawy kowalstwa artystycznego i plecionkarstwa oraz pokaz połączony ze sprzedażą, pod hasłem „Sztuka Ludowa we wspólnym mieszkaniu”.

VI — w Markowicach odbyło się ludowe Święto Pieśni i Melodii, zorganizowane przez Pow. Komitet Kultury i Sztuki oraz PDK w Bilgoraju. W imprezie uczestniczyło 12 zespołów amatorskich wokalnych i instrumentalnych w repertuarze ludowym i młodzieżowym. Równocześnie odbywała się giełda miniaterek garncarskich z Bidaczewa.

VI — w Szubinie odbyła się tradycyjna impreza pn. „Wiosna na

Pałukach”, w czasie której zaprezentowano regionalne zespoły ludowe oraz — na wystawach — sztukę i rękodzieło ludowe.

29 VI — 1 VII — odbywał się VII Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu nad Wisłą. Udział wzięło ponad 30 zespołów i wielu solistów z różnych stron kraju. Z okazji festiwalu zorganizowano w miejscowym muzeum wystawę sztuki ludowej i rękodzieła artystycznego. Festiwal zakończył się koncertem laureatów. Nagrody otrzymali: W kategorii kapel — nagr. I — kapela regionalna z Zakrzewa, pow. wolsztyński, nagr. II — kapela dudziarzy wielkopolskich z Poznania, nagr. III — Zespół Pieśni i Tańca przy Międzyzakł. Klubie MPKG w Rzeszowie. Nagrodę specjalną Polskiego Radia — Zespół Pieśni i Tańca „Echostrun” z Bogumiłowic, woj. krakowskie. W kategorii solistów — wokalistów — nagr. I otrzymała Walentyna Pakuła z Opola Lub., nagr. II — Joanna Rachowska z Łubczyce, pow. tomaszowsko-lubelski, nagr. III — Zofia Skupień z Zakopanego. W kategorii schistów-instrumentalistów, nagr. I otrzymał Józef Broda, z Koniakowa, nagr. II i III — soliści zespołu im. Sa-bały z Zakopanego: Władysław O-brochta i Florian Walkosz.

Wystawy i Konkursy

K w i e c i ę

IV — w Węgorzewie otwarta została doroczna wystawa sztuki ludowej zorganizowana przez PDK. Pokazano 320 prac 80-ciu twórców z terenu olsztyńskiego, m.in. rzeźbiarza Aleksandra Słomińskiego.

IV — w szczecińskim Zamku Książąt Pomorskich otwarto wystawę kaszubskiej sztuki ludowej, na której pokazano prace ok. 50-ciu twórców ludowych z Wejherowa i powiatu. Wśród eksponatów szczególnie zainteresowanie wzbudził haft kaszubski, rzeźba i malarstwo na szkło.

8 IV — w Muzeum Etnograficznym we Wrocławiu otwarto wystawę wyrobów wielkanocnych — pisanek, palm, wyrobów ze słomy i pieczywa świątecznego dolnośląskich twórców ludowych. Pokazano pisanki kontynuujące tradycyjne formy z Suwałszczyzny, Lubelskiego, Polesia, Rzeszowskiego i Huculszczyzny oraz palmy wileńskie. Po zakończeniu wystawy odbył się kiermasz.

10 IV — w Zakopanem odbyła się inauguracja obchodów jubileuszu 25-lecia Zakopiańskich Warsztatów Wzorcowych Przemysłu Ludowego i Artystycznego. Ich dorobek — znany już w świecie — pokazano na wystawie prezentującej tkaniny, hafty, wyroby ze skóry i drewna. Przed otwarciem wystawy odbyła się konferencja prasowa, na której prezes ZWW Mieczysław Cieciora zapoznał zebranych z historią zakopiańskiej placówki a w dniu następnym odbyło się sympozjum naukowe pod przewodnictwem prof. dr Reinfussa na temat roli ZWW w minionym 25-leciu na Podhalu.

Z okazji jubileuszu odznaki Zasłużonego działacza Kultury otrzymali: Maria Bujakowa, Krystyna Szczepanowska, Mieczysław Cieciora, Edward Kuchta, Maria Baczyńska, Tadeusz Bukowski.

16 IV — w Łyse, pow. Kolno rozstrzygnięty został doroczny konkurs na wyroby związane z świętami Wielkanocy — palmy, pisanki, gaiki, sikawki dyngusowe itp. Konkurs zorganizowało Muzeum w Łomży. Nagrody ufundowali: MKiS, Wydział Kultury PPRN w Łomży i Kolnie, Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Łyse oraz PDK w Kolnie.

Na konkurs nadesłano 70 pisanek, 6 gaików oraz 4 kogutki. Nagr. I otrzymały: Marianna Szablak, Łyse, pow. Kolno, Jadwiga Szmigieli, Serafin, pow. Kolno, Teresa Parciak, Serafin, pow. Kolno, Czesława Kownopka, Kadzidło, pow. Ostrołęka, Helena Banach, Pukpukowizna, pow. Kolno. Za rzeźby nagr. I otrzymał Stanisław Pawełczyk z Wyku. Wzorem lat wcześniejszych ciekawsze prace zostały zakupione do zbiorów muzeów etnograficznych.

Il. 1. Konkurs na palmy w Łyse, pow. Kolno.

16 IV — w PDK w Garwolinie otwarta została pokonkursowa wystawa pn. „Twórczość Ludowa Południowego Mazowsza”, zorganizowana przez Wydział Kultury PWRN i PDK w Garwolinie.

*

19 IV — w Muzeum Narodowym w Szczecinie otwarta została pokonkursowa wystawa pisanek wielkanocnych z terenu województwa. Nagr. I i nagrodę specjalną ZO. Zw. Zaw. Pracowników Rolnych otrzymała Olga Szenejko ze Szczecina. Ponadto przyznano 4 nagrody II i 10 wyróżnień.

*

IV — rozstrzygnięty został konkurs na sztukę ludową pow. brzezińskiego. Udział brało 54 autorów z 25 miejscowości, nadsyłając łącznie 773 prac. Najliczniej nadesłano wycinanki, kwiaty z bibuły, korony z mehu oraz pająki.

M a j

7 V — w Muzeum Ziemi Rawskiej w Łodzi, z okazji trwających Dni Oświaty, Książki i Prasy otwarta została wystawa rzeźb ludowego artysty, Mieczysława Żeglińskiego z kol. Ryłsk Duży.

12 V — w Nowym Targu rozstrzygnięty został konkurs Współczesnej Twórczości Ludowej Podhala, Spisza, Orawy i Pienin, zorganizowany przez Referat Kultury PPRN, Dom Kultury, Cepelię i Muzeum Regionalne w Nowym Targu. Komisarzem konkursu był mgr Antoni Kroh, konsultantem — prof. dr Roman Reinfuss. W konkursie wzięło udział 214 artystów, którzy nadesłali 1200 prac. Jury przyznało 66 nagród, w tym: nagr. I otrzymali: Stanisław Budzyński z Bukowiny Tatr. i Szczepan Szczepaniak ze Szczawnicy za tradycyjne stroje męskie zdobione haftem. Katarzyna Gruszka z Dziarnisza za tkaninę, Andrzej Kubin-Opacian z Ratułowa i Władysław Stopka-Król z Czerwienego za wyroby z metalu, Jan Michniak z Dziarnisza za ozdobną uprząż, Mieczysław Rams z Zakopanego za mieszek i opaski bacowskie, Adam Kuchta z Bukowiny Tatr. za dudy, Franciszek Dzirny z Grywałda-Katów za wyroby ze skóry i metalu oraz Andrzej Konopacki z Zakopanego za rzeźbę.

Ponadto przyznano 23 nagrody II, 33 nagrody III i wyróżnienia.

Nagrody specjalne za popularyzację sztuki ludowej na swoim terenie otrzymali: Ludwik Młynarczyk z Lipnicy Wielkiej oraz Andrzej Gombos z Jurgowa.

21 VI — otwarta została w Nowym Targu wystawa pokonkursowa, z której najciekawsze eksponaty pokazano potem w lipcu na ogólnopolskiej wystawie współczesnej sztuki ludowej w Krakowie.

*

14 V — w Kazimierzy Wielkiej rozstrzygnięty został konkurs pn. „Współczesna Sztuka Ludowa Kielecczyzny”. Udział wzięło 12 twórców z Kazimierzy Wielkiej i powiatu, zgłaszając 130 prac z zakresu: rzeźby, malarstwa, metaloplastyki, wycinanki, wyrobów ze słomy i haftu. Nagrody otrzymali: Bolesław Krygler z Bejsce, Eugenia Sowa z Kazimierzy W., Janina Waśkiewicz z Kazimierzy W., Mieczysław Wójcik z Przemykowa, i Janusz Biernias z Kazimierzy W.

*

29 IV—16 V — na Zamku w Sztumie czynna była wystawa pn. „Sztuka ludowa woj. gdańskiego”, na której pokazano rzeźby, wycinanki, plecionki i hafty.

*

V — w Węgrowie rozstrzygnięto konkurs sztuki ludowej zorganizowany przez Zrzeszenie Twórców Ludowych, Cepelię i Wydział Kultury PWRN w Warszawie. Na konkurs wpłynęło 200 prac, wśród których dominowała rzeźba. Nagrodę specjalną otrzymał Kazimierz Makowski z Wierzbna, nagr. I — Honorata Kowalczyk ze Stoku Ruskiego, pow. Siedlec. Stanisław Kosiorek z Pierzchał, pow. Węgrów oraz Albina i Bolesław Ufnal z Żarnówki, pow. Węgrów.

*

19 V — w Jędrzejowie rozstrzygnięto konkurs pn. „Współczesna sztuka ludowa Kielecczyzny”, w którym uczestniczyło 9 twórców, nadsyłając 195 prac. Nagr. I otrzymali: Marian Porada z Sędziszewa za rzeźbę, nagr. II — Halina Blicharska z Jędrzejowa za kwiaty, palmy i pisanki.

*

21 V — w Łęczycy w Domu Kultury otwarta została wystawa pn. „Łęczycka rzeźba ludowa”, na której zaprezentowano dorobek konkursu zorganizowanego przez Wydział Kultury PWRN w Łodzi, PPRN w Łęczycy, łódzką rozgłośnię Polskiego Radia, redakcję tygodnika „Ziemia Łęczycka” oraz Muzeum w Łęczycy.

Na konkurs nadesłano 150 prac. Nagrody specjalne MKiS otrzymali: Ignacy Kamiński z Oraczewa i Bolesław Grabski z Leśmierza. Pozostałe — Filomena Robakowska z Witoni, Stanisław Wałczyk ze Szłap, Stanisław Pawlak z Kozub, Stanisław Szymczak z Karkot, Wacław Czerwiński ze Świnie, Wiktor Rysio ze Świnie i Stanisław Kopka z Dzierzbietowa. Ponadto przyznano 7 wyróżnień.

*

22 V — w Opatowie rozstrzygnięto konkurs pn. „Współczesna sztuka ludowa Kielecczyzny”, w którym udział wzięło 60 twórców z 35 miejscowości nadsyłając 580 prac. Nagr. I otrzymali: Izidor Lipiec z Garbacza-Skały za rzeźbę, Teodora Szewczyk z Grochocia za tkaniny, Zofia Wodyńska z Piotrowa za pająki, Zofia Sobczyk z Grochocia za pająki. Ponadto przyznano wyróżnienia.

22 V — w Sandomierzu rozstrzygnięty został konkurs pn. „Współczesna sztuka ludowa Kielecczyzny”, w którym udział wzięło 10 twórców z 6 miejscowości nadsyłając w sumie 76 prac.

*

V — w Straszowie czynna była wystawa prac twórców ludowych pow. Staszowskiego, na której prezentowano plon konkursu pn. „Współczesna sztuka ludowa Kielecczyzny”. Udział w konkursie brało 10 artystów z 10 miejscowości nadsyłając łącznie 103 prace. Nagrody otrzymali: Józef Franusiak z Koniemłotów i Władysław Czapla z Jabłownicy, których prace zakwalifikowano na wystawę wojewódzką.

*

V — w Tokarni i Myślenicach otwarto pokonkursową wystawę buketów i pajaków, zorganizowaną przez PDK, Referat Kultury PPRN w Myślenicach, Wydział Kultury PWRN i Sp. Zrzeszenia PLiA w Krakowie.

W konkursie uczestniczyły 23 gospodynie wiejskie z Bogdanówki, Krzyszkowic, Lipnika, Poręby, Sieprawia, Skomielnej Czarnej i Tokarni.

Jury przyznało nagrody w kwocie 7 000 zł. Nagr. I otrzymały: Eleonora Jureczak i Zofia Kluska z Tokarni, nagr. II — Maria Majerek z Tokarni i Maria Urbaniak z Lipnika, nagr. III — Anna Kluska i Maria Kądzior z Tokarni oraz Małgorzata Romaniak ze Skomielnej Czarnej.

*

29 V — w Kielcach odbył się I Wojewódzki Przegląd Plastyki Amatorskiej, zorganizowany przez Wydział Kultury PPRN i WDK w Kielcach. W konkursie uczestniczyło 40 autorów, nadsyłając w sumie ponad 600 prac.

Przegląd twórczości plastyków amatorów w Kielcach: II. 2. rzeźba Bogusława Porzucka.

*

29 V — w Radomiu rozstrzygnięto konkurs pn. „Współczesna sztuka ludowa Kielecczyny”, w którym udział wzięło 25 twórców nadsyłając prace z zakresu: rzeźby, kowalstwa, pisanki i zdobnictwa. Nagr. I otrzymali: Kazimierz Markiewicz, kowal z Wierchowiny, pow. Radom, Franciszek Górska, kowal z Wólki Lesiowskiej, pow. Radom, Władysław Gruszczyński z Radomia.

*

29 V — w Białobrzegach rozstrzygnięto konkurs pn. „Współczesna sztuka ludowa Kielecczyny”, w którym udział brało 12 twórców ludowych nadsyłając prace z zakresu: rzeźby, tkactwa, pisanki, kowalstwa i zabawki. Nagr. I nie przyznano. Nagr. II otrzymała Marianna Nowicka z Białobrzegów za tkaninę i Stanisław Markiewicz za zabawki.

*

31 V — w Zalipiu został rozstrzygnięty X konkurs na malowanie chat zorganizowany przez Wydział Kultury PWRN w Krakowie. W konkursie uczestniczyło 27 malarek oraz młodzież szkolna. Nagr. I otrzymały m.in. Felicja Curyłowa, Honorata Parka, Stefania Łączyńska, Maria Wojtyła, Bronisława Bodnek.

Czerwiec

6 VI — w Muzeum Etnograficznym w Toruniu otwarta została wystawa pn. „Dawna polska tkanina ludowa”. Zgromadzono na niej tkaniny i fragmenty strojów z 16 muzeów prezentując podstawowe rodzaje technik tkackich. Autorami wystawy byli: kustosz Halina Mikułowska i mgr Aleksander Błachowski. Autorem ekspozycji — art. plast. Olga Piotrowicz. Z okazji wystawy wydano folder.

*

VI — w Muzeum Regionalnym w Wrześni czynna była wystawa twórców ludowych tego regionu, którzy zaprezentowali tu rzeźby w drewnie, korzenioplastykę i sztukę użytkową.

*

6 VI — w ramach Dni Bielska-Białej otwarta została wystawa, na której zaprezentowano plon konkursu na rzeźbę ludową pod hasłem „Przeszłość i Teraźniejszość” przez Dział Etnografii miejscowego muzeum. Konkurs ogłoszony był nie tylko dla woj. katowickiego ale obejmował swym zasięgiem również przyległe powiaty woj. opolskiego i krakowskiego.

Nadesłano 880 prac 105 autorów, z tego 270 zakwalifikowano na wystawę. Nagr. I otrzymali: Anna Ficoń z Wieprza, pow. Żywiec i Ignacy Papiórek z Górnik, pow. Tarnobrzeg. Nagr. II — Władysław Sikora z Częstochowy, Władysław Migacz z Koźła, Józef Hulka z Łękowca, pow. Żywiec, i Stefan Miechówka z Ustronia, pow. Cieszyn. Ponadto przyznano 6 nagród II i 11 wyróżnień.

7 VI — w Płocku rozstrzygnięto konkurs na kowalstwo ludowe woj. warszawskiego. Udział wzięło 56 artystów z 19 powiatów nadsyłając ogółem 192 prace. Konkurs organizowały: Wydział Kultury PWRN w Warszawie i Muzeum Mazowieckie w Płocku. Nagr. I otrzymali: Piotr Suszczewicz z Zawidza Kościelnego, Władysław Robak z Zalesia, Adam Kopeć z Mijkowa. Ponadto przyznano nagrody III i wyróżnienia.

*

8 VI — w Domu Chłopa w Warszawie otwarta została wystawa pn. „Współczesna twórczość ludowa Wielkopolski” zorganizowana przez Wydział Kultury PWRN w Poznaniu, Dom Chłopa w Warszawie oraz Muzea w Kaliszu, Koninie i Lesznie.

Na otwarcie przybyli: członek Biura Politycznego Jan Szydlak, I sekretarz KW PZPR w Poznaniu Jerzy Zasada, przewodniczący PWRN w Poznaniu Tadeusz Grabski oraz kierownik Wydziału Nauki i Kultury KC Romuald Jeżewski.

Otwarcia wystawy dokonał T. Grabski, który w swym przemówieniu wskazał inspirującą rolę współczesnej twórczości ludowej i jej tradycji w rozwoju kultury Wielkopolski. Tradycje te, na wystawie obrazowała część historyczna, prezentująca zbiór pięknych starych haftów. Współczesną twórczość ludową reprezentowały rzeźby w drewnie Macieja Cwierzyka i Zdzisława Staszaka oraz wyroby ceramiczne Izzydora Czajczyńskiego.

*

9 VI — w Olsztynie, w ramach Olsztyńskich Dni Folkloru organizowanych już po raz trzeci otwarta została wystawa wojewódzka sztuki ludowej, na której zaprezentowano dorobek konkursu ogłoszonego przez MKiS, WDK, CPLiA i Muzeum Etnograficzne w Warszawie, oraz Spółdzielnię „Art Region”. W konkursie uczestniczyło blisko 400 twórców, którzy nadesłali w sumie 2 500 prac. Z tego 572 wybrano na wystawę.

Nagrodę specjalną otrzymał Aleksander Słomiński, pow. Węgrzeczno za światek. Nagrodę MKiS przyznano Annie Pilman i Mariannie Kowalewskiej z „Tkaniny” w Mikołajkach. Nagr. I otrzymała tkaczka Paulina Słobik i rzeźbiarz Piotr Woroniec.

*

VI — w Muzeum w Żywiecu i z jego inicjatywy, przy współpracy z Wydziałem Kultury PRN zorganizowany został konkurs na ludowe kwiaty i ozdoby bibułkowe regionu. Celem konkursu było zarówno ożywienie tej dziedziny twórczości jak zainteresowanie nią handlu. W konkursie uczestniczyły znane artystki ludowe z Ciesza, Sopotni, Puszczy Wielkiej Rychwałdu i Międzybrodzia. Jury przyznało nagrody. Nagr. I Katarzynie Motyka i Marii Madejczyk z Ciesza, Magdalenie Gruska i Annie Pindel oraz Annie Kupeczyk z Sopotni. Ponadto przyznano 4 nagrody II i wyróżnienia. Prace konkursowe zaprezentowano na otwartej w czerwcu wystawie.

9 VI — w Muzeum Narodowym w Szczecinie otwarto wystawę pn. „Tkaniny i hafty ludowe Pomorza Zachodniego”. Z okazji wystawy wydano folder z tekstem Marii Pinińskiej poświęcony tej dziedzinie sztuki na Pomorzu.

*

12 VI — w Wieluniu rozstrzygnięto konkurs twórczości ludowej przygotowany przez Muzeum Ziemi Wieluńskiej a zorganizowany przy współpracy RBS CPLiA i Wydziałów Kultury w Wieluniu, Wieruszowie i Pajęcznie. Nagrody otrzymali: w dziedzinie tkactwa — Weronika Dworaczek z Dymku, pow. Wieluń, Stanisława Wawrzyniak z Okalewa, pow. Wieluń, Stanisława Dwornik z Nieturzyzna, pow. Wieluń, Józefa Kruk z Lipnika pow. Pajęczno. W dziedzinie haftu — Antonina Fronia z Galewie, pow. Wieruszów. W dziedzinie kowalstwa — Stanisław Krawczyk z Wierzbia, pow. Wieluń, Tadeusz Brożyna z Biedaszek, pow. Wieruszów. W dziedzinie rzeźby — Jan Szyncewski z Wróblewa, pow. Wieluń i Adam Kolski z Wielunia. Za ozdoby z papieru — Helena Stochialek z Praszki, pow. Wieluń.

Wkrótce po rozstrzygnięciu konkursu otwarto wystawę prac.

*

12, 13 VI — w Warszawie rozstrzygnięty został konkurs na malowanie ludowe z woj. warszawskiego i lubelskiego zorganizowany przez Sp. Zrzeszenie Wytwórców Przemysłu Ludowego i Artystycznego w Warszawie oraz Wydział Kultury PWRN. Ogółem wpłynęło 434 prace. Nagrodę specjalną otrzymała Weronika Ratyna z Tomaszowa Lub. za zestaw obrazów olejnych na płótnie. Nagr. I otrzymali: Seweryn Odrzywolski z Krasnegostawu i Julian Bajkiewicz z Lublina. Nagr. II — Paweł Krzak, Wanda Tyszkó, Maria Grabowska, Genowefa Zatrzyb, Wiesława Wyrąbek, Danuta Sniadała.

*

15 VI — w Białymostku rozstrzygnięty został konkurs na „dłubanki” drewniane woj. lubelskiego i rzeszowskiego, zorganizowany przez Wydział Kultury PWRN w Lublinie i Zrzeszenie Chałupników i Wytwórców Ludowych CPLiA.

*

18 VI — w Tomaszowie Maz. rozstrzygnięto konkurs pn. „Współczesna sztuka ludowa Ziemi Łódzkiej”, zorganizowany z okazji 30-lecia PRL dla terenu pow. Rawa Mazowiecka i Tomaszów Maz. przez Wydział Kultury PWRN w Łodzi oraz Muzeum w Tomaszowie. W konkursie uczestniczyło 161 twórców. Nagrody ufundowały: MKiS, Muzeum Ziemi Rawskiej, Muzeum w Tomaszowie, Wydziały Kultury w Rawie i Tomaszowie, Wydział Kultury w Łodzi i Cepelia. Nagr. I otrzymali: Antonina Dziedzic z Żądłowic, Rozalia Kośka z Łęku, Maria Przybyłek z Królowej Woli, Katarzyna Osiecka z Lieczęnej. Ponadto przyznano nagrody II i III oraz wyróżnienia.

18 VI — w ramach Dni Folkloru w Poznaniu otwarto wystawę pn. „Wielkopolska sztuka ludowa”, na której zaprezentowano dorobek konkursu zorganizowanego przez Wydział Kultury PWRN, Cepelię i Muzeum Narodowe. W konkursie uczestniczyło 78 autorów nadsyłając 380 prac, z czego 222 prace 35 twórców zostały zakwalifikowane na wystawę. Wśród eksponatów dominowały rzeźby, pokazano też koronki, hafty, wyroby ze słomy i instrumenty muzyczne.

Nagr. I za haft snukowy otrzymały: Helena Bernasowska z Jarocina, Krystyna Gałczyńska z Witaszyc, pow. Jarocin, Helena Grygiel z Golin, pow. Jarocin. Za haft na tiulu — Stanisława Chuda z Krobi, pow. Gostyń, Pelagia Glapińska z Czeszwa, pow. Września, Cecylia Rybińska z Pawłowic, pow. Leszno. Za rzeźbę I nagrody: Henryk Sommerfeld z Wrześni, Ignacy Strzemiński z Bugaja, pow. Września. Za malarstwo — nagr. II — Wanda Sternel-Hepner z Leszna. Za ptaki drewniane nagr. I — Józef Wojciechowski z Morakowa, pow. Wągrowiec. Za fajans malowany nagr. II — Helena Majewska z Koła. Za instrumenty muzyczne nagr. I — Stanisław Grocholski z Poznania i II Edward Hirt z Chrośnicy. Za wyroby ze słomy — wyróżnienie — Monika Maćkowiak z Bułakowa, pow. Krotoszyn. Za wycinanki, pajaki i pisanki otrzymały wyróżnienia: Zuzanna Łukaszewska z Brudznia, pow. Turek, Bronisława Przybyła z Plewni, pow. Kalisz, Julia Choszowska z Damasławka, pow. Wągrowiec. Wydano ilustrowany katalog (bez tytułu!) z wstępem St. Błaszczyka.

19 VI — w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie rozstrzygnięto konkurs pn. „Sztuka ludowa woj. szczecińskiego”, zorganizowany przez Cepelię, Wydział Kultury PWRN w Szczecinie oraz WDK. W konkursie uczestniczyło 34 twórców ludowych ze Szczecina i województwa, nadsyłając w sumie 239 prac. Nagrodę specjalną (5 000 zł) otrzymał Marian Kozera za całokształt twórczości rzeźbiarskiej, nagr. I (po 3 000 zł) Stanisław Ciszek z Pyrzyce, Józef Baryło z Zabowa, Edward Kołacz ze Szczecina. Nagr. II (po 2 000 zł) — St. Szule z Kobylanki, J. Strzelezyk z Kunowa, H. Kocyk z Widuchowej, Z. Pietruska z Inśka, E. Pajewski ze Szczecina. Ponadto przyznano 3 nagrody III oraz 15 wyróżnień. Najlepsze prace będą eksponowane na centralnej wystawie pokonkursowej w sierpniu.

20 VI — w Domu Marynarza w Szczecinie otwarta została VII Doroczna Wystawa Ludzi Morza. Zgromadzono na niej 216 eksponatów wykonanych przez 60 marynarzy polskich statków handlowych i rybackich. Nadesłano prace z zakresu: rzeźby, malarstwa, grafiki, rysunku, pamiątkarstwa, metaloplastyki, modelarstwa, fotografii i filmu.

21 VI — w Rabce rozstrzygnięto konkurs pn. „Współczesne ludowe i amatorskie malarstwo na szkle”, zorganizowany przez Muzeum im. W.

Orkana w Rabce oraz Spółdzielnię Zrzeszenie „Milenium” w Krakowie. Nagrody ufundowały: MKiS, PWRN, CPLiA. Nagr. I, w kategorii twórców ludowych otrzymali: Władysław Walczak z Zakopanego, Jakub Królczyk z Kluszwie, Stanisława Walczakowa z Zakopanego. W kategorii plastyków amatorów: Ewelina Pęksowa z Zakopanego, Ludwik Gołąb z Nowego Targu, Franciszek Palka z Nowego Sącza.

22 VI — za Zamku w Szydłowcu otwarta została wystawa pn. „Współczesna sztuka ludowa Kielecczyzny”, na której zaprezentowano prace 426 twórców ludowych z tego terenu. Wystawa jest efektem konkursów, przeprowadzonych w 11 powiatach: Pinezów, Kazimierza Wielka, Busko, Staszów, Jędrzejów, Sandomierz, Opatów, Białobrzegi, Radom, Lipsko, Zwoleń. Organizatorami konkursu były: Wydział Kultury PWRN w Kielcach, Powiatowe RN, muzea w Kielcach, Radomiu i Sandomierzu oraz CPLiA. W przygotowaniu — katalog wystawy pokonkursowej.

VI — w sali muzeum w Nowym Sączu czynna była wystawa prezentująca dorobek XI Konkursu Amatorów Plastyków Ziemi Sądeckiej, zorganizowanego przez PDK i TPSP w Nowym Sączu. Jury dokonało przeglądu 447 prac 52 autorów, zakwalifikowało 102 prace 25 twórców na wystawę oraz przyznało nagrody i wyróżnienia. Na wystawie rzeźbę reprezentowali: Nikodem Bółoz z Łomnicy, Józef Citak z Krynicy, Edward Grucela z Piwnicznej, Józef Kuczaj z Kąlowej, Marian Karol Leja z Łukowicy, Andrzej Głód, Wojciech Oleksy i Mieczysław Piwko z Paszyna, Jan Niewola i Józef Sikorski z Muszyny oraz Jan Wojtarowicz z Kąlowej, a drobne formy ceramiczne — Kungunda Jeżowska ze Złockiego. Grafikę i malarstwo prezentowali: Kazimierz Dagman, Joanna Elster, Matylda Kalinowska, Maria Niewiakowska, Wojciech Pażucha, Stanisław Śmiałek, Stanisława Wegierska, Anna Widel i Maria Wnęk z Nowego Sącza oraz Adam Gąsiorek z Binczarowej, Antonina Juszcak z Zawady, Ignacy Kasprzyk z Barcie i Jan Kuczaj z Garbonia.

VI — w Kielcach, w Klubie Stowarzyszenia „Pax” otwarta została wystawa współczesnej ludowej sztuki sakralnej prezentująca dorobek konkursu zorganizowanego przez „Pax”. Jury pod przewodnictwem art. plast. Jana Zamojskiego przyznało nagrody i wyróżnienia. W dziedzinie rzeźby nagr. I otrzymał Władysław Gruszczyński z Radomia, nagr. II — Zygmunt Purchała z Kossowa, nagr. III — Aleksander Kucharski z Nowej Słupi. Wśród wyróżnionych znaleźli się: Józef Piłat (syn) z Kaweczyna i Adam Zogadło z Krzyżki. W dziedzinie ceramiki nagr. I otrzymali: Stefan Kwapisz z Redocina i Stefan Sowiński z Chalupek, nagr. II — Krystyna Moldawa z Redocina i Stanisław Seweryński z Odrowąża. W dziedzinie

Pl. 3, 4. Konkurs na ludową sztukę sakralną. Rzeźby: Stanisław Seweryński; Frasnoliwy, Marian Brzeziński; Wypędzenie z Raju.

kowalstwa artystycznego nagr. I — Franciszek Górka z Dąbrowy, nagr. II — Kazimierz Markiewicz z Wierchowin. W dziedzinie malarstwa nagr. I — Józef Franusiak z Koniepnót, nagr. II — Maria Wiśnios z Bugaja. Wyróżnienie dla młodych twórców otrzymali: Leszek Celuch ze Starachowic, Adam Litwin z Cieśli, Bogdan Porzucek z Lesicy, Edward Janowski z Jerzynowa i Jerzy Trafisz z Kiele.

Polska sztuka ludowa za granicą

Kwiecień

IV — w Asnaes (Dania) otwarto wystawę polskiej sztuki ludowej, wędrującą po Danii z inicjatywy ambasady PRL w Kopenhadze. Na niewielkiej ekspozycji pokazano: wy-

cinanki, lalki ludowe, ceramikę, stroje ludowe. Wystawę obejrzało (wg doniesień duńskiej prasy) 80 % ludności miasta, a już następnego dnia po otwarciu wszystkie prace przeznaczone na sprzedaż zostały wykupione.

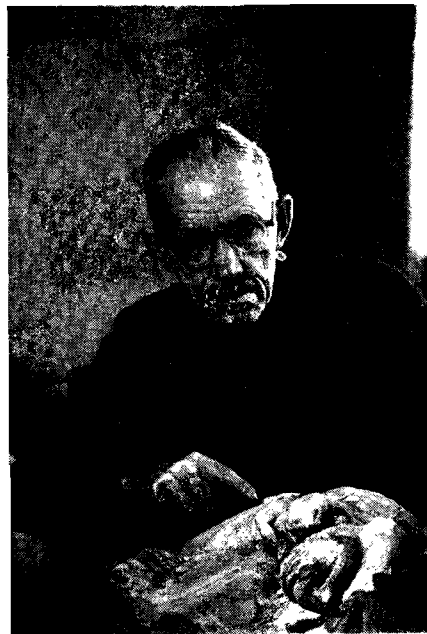
*

2 IV — w dzielnicy Lütten-Klein, w Rostocku otwarta została wystawa szczecińskiej sztuki ludowej i amatorskiej, oraz odbyło się spotkanie dyskusyjne polskiej ekipy z grupą niemieckich plastyków amatorów.

*

VI — w Templinio (NRD) czynna była wystawa sztuki ludowej Podhala zorganizowana przez Muzeum Tatrzańskie. Zaprezentowano: malarstwo na szkle, rzeźbę, stroje góralskie, fotogramy Władysława Wernera oraz bogaty zestaw koronek i haftów — uczennice Technikum Tkactwa Artystycznego.

IV — w Jarocinie odbyły się powiatowe eliminacje konkursu na najlepsze w powiecie Koło Gospodyń wiejskich. Uczestniczki wykazywały się m. in. umiejętnościami gotowania i nakrywania do stołu wedle ludowych tradycji, a w ogólnej punktacji liczyły się także noty za strój ludowy. Na okolicznościowej wystawie pokazano cały dorobek artystyczny KGW. I miejsce zdobyło Koło Gospodyń Wiejskich z Goliny, o którego sukcesie zdecydowały piękne hafty, stroje i zastawy.

Il. 5, 6. Wincenty Krajewski i jego „Kopernik” (fragment.)

V — z okazji Dnia Działacza Kultury odznakę Zasłużonego Działacza Kultury wręczono w Sierpcu rzeźbiarzowi ludowemu Wincentemu Krajewskiemu.

*

1—14 VI — w stacji wodnej PTTK w Znamierowicach k. Nowego Sącza odbywał się plener dla twórców

ludowych z woj. krakowskiego zorganizowany przez Zarząd Woj. ZSMW w Krakowie. Celem pleneru jest rozwijanie twórczości ludowej, stanowi on też formę pomocy stypendialnej dla artystów. Na zakończenie pleneru otwarta została wystawa powstałych tam prac.

*Kronikę opracowała
Jadwiga Jarnuszkiewicz*

Fot. Jan Świdzki

ERRATA

W przekładzie art. Richarda Jeřábka „Wielkopolska czy Morawy” (zamieszczonym w numerze 1/1973 naszego pisma) znalazły się błędy, które — przepraszając gorąco Autora — Redakcja chciałaby w tym miejscu poprawić.

s. 33 za przypisem brak cudzysłowu.

s. 34 trzeci akapit. Udowodniony i bezsporny jest fakt istnienia związku między drzeworytami z Moraw (rodziny Mašlików) a drzeworytem z Matką Boską na feretronie, a nie jak podał tłumacz „morawskiej tradycji” tego drzeworytu. Na te same strony przed przypisem 15. Jest r. 1889. Powinno być — 1899.

s. 35 lewa szpalta, wiersz 14. Autorowi chodzi o „Kravaňsko”, region etnograficzny w okolicach Nowego Jiczina.

s. 35 prawa szpalta, wiersz 12. Winno być „parafanie”, a nie „księża”. Tamże — wiersz 18: Hostyń znajduje się na Morawach, jest więc na Ziemiach czeskich, a nie w Czechach. Tamże — wiersz 23: „Państwo lukovskie” — chodzi oczywiście o patrimonium. Tamże — wiersz 28. Powinno być w liczbie mnogiej — mianował kaznodziejów, którzy...”.

s. 36 Ostatnie zdanie na lewej szpalcie winno brzmieć: „Obraz MB Turskiej, który Błaszyk reprodukuje pod nr 12 i przypisuje jego autorstwo — słusznie czy niesłusznie — Klijewskiemu, sam świadczy o tym, że jego twórca nie mógł być wykonawcą *Przenoszenia Panny Marii*, grafiki o wiele bardziej dojrzałej”.

s. 37 lewa szpalta, wiersz 24. Dawniejsza wersja stoi wyżej nie pod względem techniki — jak przetłumaczono — lecz opisowości.